

Verzet tegen windmolens in 'n jaar weg

Als windturbines er eenmaal staan, is er geen tegenstander meer te vinden.

door Menno Pols

NIJMEGEN - Voor veel plekken in de regio Nijmegen bestaan plannen voor de bouw van windmolens. Bijna altijd leiden die tot protesten in de omgeving. Mensen zijn bang voor geluidsoverlast, slagschaduwen, een verpest uitzicht en waardedaling van hun huis.

Al deze gevoelens zijn gebaseerd op aannames. Want bijna niemand rond deze locaties weet hoe het is om vlak bij een windmolenpark te wonen. De Gelderlander trok daarom naar twee plekken in de provincie waar al windturbines staan: Duiven bij Arnhem en Kesteren in de Betuwe.

Op beide plekken gaat het om windmolenparken van vier molens van de Deense fabrikant Vestas. De as waaraan de wieken zijn bevestigd bevindt zich op 95 meter hoogte, de maximale wiekhoogte is 145 meter. Beide parken zijn sinds de zomer van vorig jaar in bedrijf. Vlak bij Kesteren, in Echteld, staan al sinds 2008 nog eens vier turbines. Deze zijn wat lager (ashoogte 80 meter).

We bezochten op beide plekken willekeurig mensen, heel dicht bij de molens en iets verder ervan af, in dorpen en op het platteland. De vraag was of de windturbines enige vorm van overlast geven. De uitkomst is verrassend.



■ Een blik op het dorp Lathum vanaf de IJsseldijk. Op de achtergrond de Dui vense molens. foto Jan van den Brink

‘We waren bang, maar ’t was de angst voor het onbekende’

LATHUM - De Dui vense windmolens staan in het Dui vense Broek, een laag weilandengebied tussen de snelweg A12, de vuilverbrandingsoven van de AVR en de rivier de IJssel. Over de Nieuwgraafsestraat, een smal boerenweggetje, kun je tot bij de molens komen. De imponerende gevaartes draaien deze ochtend met een snelheid van vijftien omwentelingen per minuut. Als ik er bijna pal onder sta, op 10 meter van de mast, klinkt het draaien van de wieken als een

zeer licht suizen. Fssss, fssss, op een fluistertoon. De geluiden van de snelweg en het nabijgelegen bedrijventerrein klinken harder. Op amper 300 meter afstand staat de manege Kiowa Ranch. Hier woont Elisa Joostema. Het is het huis dat het dichtst bij de molens ligt. Hier moet ik me inspannen om nog iets van de wieken te horen. „We horen het wel, vooral als het hard waait, maar we liggen er niet wakker van”, zegt Joostema. „Soms komen de slagschaduwen

van de wieken over ons huis. Dat duurt dan een uurtje. Maar dat is overdag, dan ben ik bezig en let ik er niet op. Ach, weet je, je kunt overall wel over klagen, maar die dingen staan er nu eenmaal.” Het dorp dat het dichtst bij de molens ligt, op ruim 1 kilometer afstand, is Lathum. Toen de plannen voor de molens bekend werden, was vrijwel het hele dorp tegen. Er werd een handtekeningenactie gehouden. Nu klinken er andere geluiden. Bij de ingang van het dorp, aan de

kant van de molens, woont Jan Deen. „Ik heb er geen last van. Weet u, in de buurt van de windmolens mag niet gebouwd worden. Dus ze zorgen dat de industrie niet verder deze kant op komt.” Schuin tegenover het huis van Deen staat dat van André Ketz. „Ik was eerst fel tegenstander van de komst van de windmolens, maar het is allemaal erg meegevalen. In het begin was iedereen bang, maar het was de angst voor het onbekende. Ik hoor er ook nie-

mand in het dorp meer over.” Net buiten Lathum woont Kees van Velzen. Vanuit de woonkamer van zijn vrijstaande woning kijkt hij recht op de molens. „Ik hoorde ook bij de tegenstanders. We hebben alles aangevochten. Kijk, dit heb ik er nog van over”, zegt hij, wijzend op een grote dubbele stapel paperassen. „Maar nu kan ik zeggen: we horen geen geluid en hebben geen last van slagschaduwen. De enige last is het uitzicht. En ook daar wen je aan.”

Iedere seconde een vage schaduw over mijn schrijfblok

KESTEREN - Wie over de A15 naar Rotterdam rijdt, ziet ze net na de afrit Kesteren aan de rechterkant staan: vier enorme windturbines, met wieken een kleine 150 meter hoog.

Via de Oude Broekdijk rijdt ik naar de windreuzen toe. Jan Tak is bezig in de berm afwateringsgeulen te graven voor het vele regenwater dat gevallen is. „Wij wonen zo’n 500 meter van de molens af. In het begin was iedereen tegen, maar we hebben er geen last van. We horen niets. Af en toe hebben we slagschaduwen over het huis, maar dat is niet vervelend. En wat de daling van de waarde van je huis betreft: mijn broer zit in de makelaardij en die zegt dat dat misschien vier of vijf jaar geldt, daarna is iedereen er aan gewend.”

We rijden verder. De weg maakt een haakse bocht naar rechts en heet vanaf dat moment Schaapsteeg. We passeren het huis van Marie van Tuil. Zij woont pal tegenover de windturbines. Vanuit haar woonkamer kijkt ze er recht op. Volgens haar is de afstand 400 meter, maar het lijkt veel minder. Toch hoor ik geen geluid van de draaiende molens. Marie van Tuil kan prima leven met de turbines. „Ik heb er geen last van en ik vind het ook geen naar gezicht. We ho-

ren ze niet, ook buiten niet. De snelweg en de Betuweroute maken meer geluid. En bovendien: we willen toch allemaal groene stroom? Dan moeten die molens toch ergens staan?”

Net als in Duiven is er in Kesteren geen regeling dat omwonenden profiteren van de opbrengst van de windmolens. Op andere plekken in het land bestaan wel zulke regelingen.

Ik rijd verder, over de Zilverlandseweg, tot ik tussen de windmolens sta. Achter de wieken breekt de zon door. Dan ervaar ik zelf het fenomeen van de slagschaduwen. Ongeveer één keer per seconde gaat er een vage schaduw over mijn schrijfblok. Ik vind het niet erg hinderlijk, maar ik weet natuurlijk niet hoe het is om het een uur lang in je huiskamer te hebbe .

Ik rijd naar het dorp Kesteren. De Keetjespolder, een wijkje aan de rand van het dorp, ligt het dichtst bij de molens. De afstand is een meter of 800. Ik spreek verschillende mensen aan, maar ook hier zijn geen klachten. Ella van Eldik kan de turbines vanuit haar woonkamer zien. „We kijken wel eens of ze draaien of niet, maar we hebben er helemaal geen last van. Ook niet in de zomer als we met de ramen open slapen.”

PLANNEN VOOR WINDTURBINES IN DE REGIO NIJMEGEN

- In de regio Nijmegen bestaan op verschillende plaatsen plannen om windmolens te bouwen.
- In Nijmegen zijn concrete plannen voor de bouw van vijf windturbines langs de A15 bij Ressen.
- In Wijchen is een strook langs de A50 tussen Niftrik en Hernen in beeld voor de bouw van zes molens. Voor bedrijventerrein Bijsterhuizen is er een plan voor drie.
- Na een storm van protest vanuit de bevolking, die zich overvallen voelde door de plannen, besloot de gemeente om met de burgers een inspraakproces in te gaan.
- In het Reichswald, bij Kranenburg, wil een ondernemer tien tot twaalf windmolens bouwen.
- Minder concrete plannen zijn er in Heumen en Beuningen voor locaties langs de A73 en in Nijmegen voor industrieterrein Westkanaaldijk.